

OBSAH

Úvod

Pedagogicko psychologické kompetence - znaky profesionální způsobilosti učitele	5
1. Paradigmata vývoje školství se zřetelem k profesionalizaci učitele	9
1.1 Společenská objednávka jako podmínka paradigmatických změn ve školství	11
1.2 Profese učitele v paradigmatu 'Tereziánské reformy' rakouského školství	12
1.2.1 Průprava k učitelství v intencích Felbigerovy reformy	13
1.2.2 Výchovně vzdělávací zásady a postupy po reformě	14
1.2.3 Sokratovská výchovná metoda	16
1.2.4 Frintovo pojetí povolání učitele	16
1.3 Paradigma školství po roce 1918	19
1.3.1 Školská reforma v Republice československé	19
1.3.2 Příhodova koncepce jednotné školy	20
1.3.3 Příhodovy nároky na vzdělání učitelů; koncepce studia na pedagogických fakultách	23
1.3.4 Hlavní zásady meziválečné reformované školy	25
1.3.5 Zvědečtění školství a učitelské profese	27
1.3.6 Příhodova filozofie školy a její praktické vyústění	28
1.3.7 Role učitele v rámci Příhodovy reformní koncepce meziválečné školy	33
1.4 Profese učitele v paradigmatu československého školství po únoru 1948	36
1.4.1 Učitel v novém pojetí 'jednotné školy' po únoru 1948	37
1.4.2 'Kádrová politika' v socialistickém školství	37
1.4.3 Role učitele v poválečném školském paradigmatu	39
1.5 Současný stav profese učitele v České republice	40
Citace, odkazy a poznámky	44
2. Pedagogicko psychologické souvislosti profesního statusu učitele	45
2.1 Pedagogicko psychologické edukační teorie současnosti	45
2.2 K profesiografii učitelské profese	51
2.2.1 Architektura školy jako formální ukazatel edukačních nároků	51
2.2.2 Akcenty extrémů při dichotomní determinaci role učitele	51
2.2.3 Diverzifikace pojetí jako programová možnost	52
Citace, odkazy a poznámky	54
3. Formy a cíle vysokoškolské přípravy - základní koncepce profesního modelu učitele	55
3.1 Masarykův názor na univerzitní studium	55
3.2 Model pedagogický	59

3.3 Model sociálně psychologický	63
Citace, odkazy a poznámky	65
4. Pedagogicko psychologické prostředky profesionalizace učitele	66
4.1 Uvedení do pedagogicko psychologické metodologie pro učitele	66
4.1.1 Výzkum - sběr informací v edukačním terénu	66
4.1.2 Nástroje pedagogického výzkumu	68
4.1.2.1 Technika pozorování	68
4.1.2.2 Technika rozhovoru a interview	70
4.1.2.3 Dotazníkové šetření, technika dotazníku a anketa	74
4.1.2.4 Techniky studia dokladů, obsahová analýza	79
4.2 Algoritmus formy a obsahu při plánování výzkumu	82
4.3 Pedagogicko psychologické aspekty výchovných kompetencí	83
4.3.1 Pedagogicko psychologické a sociálně psychologické zákonitosti edukačního procesu	84
4.3.2 Pedagogicko psychologická specifika procesu výchovy	88
4.4 Pedagogicko psychologické aspekty vyučovacích kompetencí	93
4.5 Pedagogicko psychologická pregraduální připravenost posluchače učitelství	102
Citace, odkazy a poznámky	105
5. Projekt kurikula semináře zaměřeného na profesní kompetence kandidáta učitelství	106
5.1 Formální studijní nároky podmiňující a vymežující	106
5.2 Obsahové nároky	106
5.3 Standardy profesionální kvalifikace učitele	108
5.4 Kurikulum	108
Shrnutí a závěr	110
Doporučená rozšiřující literatura	113
Jmenný a věcný rejstřík	120